VERENIGING BEWONERS BINNENSTAD UTRECHT

BEWONERSENQUÊTE 2026

Verbindend Groen in de Binnenstad

Resultaten en perspectieven uit de bewonersenquête

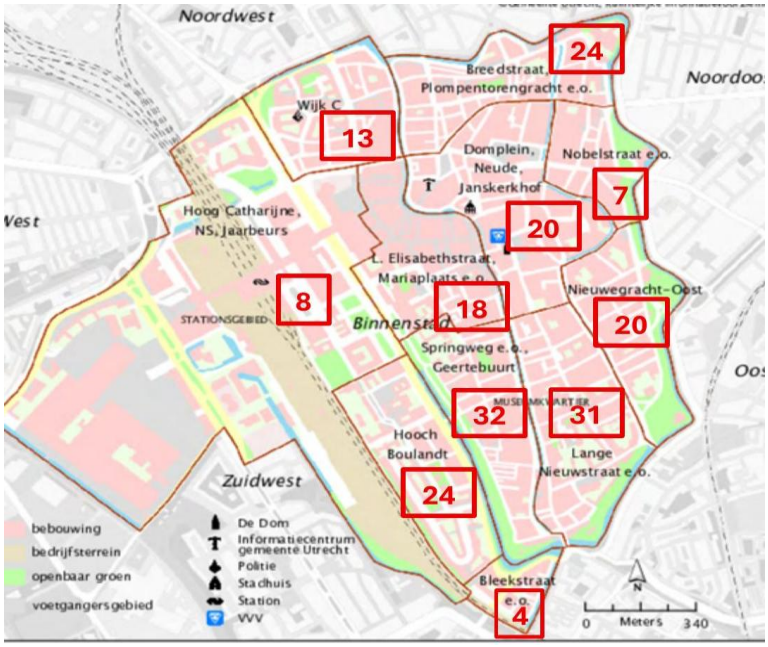

259	12	92
INGEVULDE ENQUÊTES	BUURTEN BEREIKT	WILLEN ACTIEF MEEDOEN

Mei 2026

Samenvatting

Van begin maart tot en met 7 mei 2026 hebben we als werkgroep Verbindend Groen onder de bewoners van de Utrechtse binnenstad een enquête gehouden over groen, leefbaarheid en duurzaamheid. 259 bewoners vulden de enquête in, met een goede spreiding over alle buurten van de wijk. We zijn ze daar dankbaar voor — het levert ons een sterk en breed gedragen beeld op om mee verder te werken. Dit rapport vat de resultaten samen en is bedoeld als startpunt voor het gesprek dat we samen met bewoners, gemeente en wijkbureau willen voeren over hoe we de binnenstad groener en leefbaarder maken. Het eerste vervolg vindt plaats op zaterdag 30 mei 2026.

De vier hoofdbevindingen

1 Redelijk groen, maar hitte is voelbaar

Bijna de helft (48%) vindt de eigen woonomgeving redelijk groen. Tegelijk ervaart 38% een te warme woning in de zomer en 30% een hete, stenige straat.

2 Meer bomen, gevelgroen en hofjes

Meer bomen waar ruimte is (70%), binnentuinen en hofjes (54%) en gevelgroen (53%) hebben de duidelijkste steun. Stenige straten verdienen volgens bewoners de eerste aandacht (52%).

3 Bewoners willen meedoen — als de drempel laag is

Ruim 4 op de 10 (45%) wil actief of af en toe zelf bijdragen, nog eens 37% steunt initiatieven zonder zelf trekker te zijn. Slechts 11% legt het volledig bij de gemeente. Wat bewoners nodig hebben: samenwerking met buren (49%), informatie over regels (43%) en steun van de gemeente (43%).

4 Vooral leefbaarheid voor bewoners

Bij duurzame keuzes weegt het bewonersbelang het zwaarst (57%) en de balans tussen toerisme en leefbaarheid (56%). De voorbeeldfunctie van de binnenstad scoort het laagst (15%).

Hoofdaanbevelingen

De enquête laat een wijk zien die klaar is voor een volgende stap in vergroening. Bewoners willen meedoen, maar zoeken organisatie, kennis en zichtbare partners. Op basis van wat zij ons hebben verteld, formuleren we drie aanbevelingen: één voor onszelf als werkgroep, één voor de gemeente en het wijkbureau, en één gezamenlijke aanbeveling om concreet werk te maken van de antwoorden.

1. Wat wij als werkgroep gaan doen

- We beginnen praktisch en zichtbaar. We kiezen enkele stenige straten met aantoonbare hittebeleving en zetten daar buurtgewijs een eerste stap met bomen, gevelgroen en geveltuintjes.
- We verlagen de drempel voor bewoners. We maken het regelkader (wat mag, wat moet) toegankelijk, koppelen buren aan elkaar en organiseren ondersteuning bij aanvragen — 60% van de bewoners weet nu niet of regels in de weg zitten.
- We maken zichtbaar wat er al gebeurt en wat het oplevert. Zichtbaar resultaat trekt nieuwe bewoners aan en is de beste promotie voor verdere initiatieven.
- We werken gericht aan bredere representatie in vervolgsessies. Studenten en kortwonende bewoners ontbreken nu, en buurten als Bleekstraat en Nobelstraat zijn ondervertegenwoordigd.

2. Wat we van gemeente en wijkbureau vragen

- Pak de concrete vraag van bewoners om samenwerking en regelhulp serieus op. Het wijkbureau is daarbij wat ons betreft de logische verbindingsschakel tussen onze werkgroep, bewonersinitiatieven en de gemeentelijke organisatie.
- Benut de bereidheid om ruimte te delen. 49% van de respondenten wil ruimte voor evenementen heroverwegen, 41% wil autoparkeerplaatsen heroverwegen voor groen — een opening voor straatherinrichting in de meest stenige delen van de binnenstad.
- Investeer in vergroening van gevels, daken en straten (de duidelijkste duurzaamheidsvoorkeur, 54%) en in ondersteuning bij verduurzamen van monumenten (22%) — passend bij de unieke historische context van onze wijk.

3. Niet stoppen bij dit rapport — samen met bewoners verder

De waarde van deze enquête zit niet in de cijfers, maar in wat we ermee dóen. Onze derde en misschien wel belangrijkste aanbeveling — aan onszelf én aan de gemeente — is dat we werkgroep, gemeente en bewoners in een doorlopend traject met elkaar verbinden. We willen voortbouwen op deze enquête in plaats van er een rapport van te maken dat in een la verdwijnt. Een paar concrete suggesties die we als werkgroep voor ons zien:

- Een buurtenronde langs de buurten met de meeste hittebeleving, om in gesprek te komen over wat daar lokaal mogelijk is.
- Een "groene buurtmakelaar" of vrijwilligerscoördinator die buren aan elkaar koppelt en bij aanvragen helpt.
- Een werkgroep "stenige straten eerst" die per kwartaal één straat aanpakt met bewoners, werkgroep en gemeente samen.
- Een vervolgenquête over 2 à 3 jaar om voortgang en effect te meten.

Over deze enquête

Als werkgroep Verbindend Groen van de VBBU zetten we ons in voor een groenere, leefbaardere binnenstad. We wilden onze plannen baseren op wat de bewoners zelf willen, en daarom hebben we begin 2026 een enquête uitgezet onder de bewoners van de wijk Binnenstad. We wilden in beeld brengen hoe bewoners hun woonomgeving beleven, wat hun wensen en zorgen zijn rond vergroening en duurzaamheid, en in welke mate zij zelf willen bijdragen aan verandering in hun straat of buurt.

We hebben de enquête online verspreid via de kanalen van de VBBU en onze werkgroep, van begin maart tot en met 7 mei 2026. Tot en met 7 mei was de enquête door 259 mensen ingevuld. De cijfers in dit rapport zijn de stand per 7 mei 2026. Niet iedereen heeft elke vraag beantwoord; bij elke vraag in deel 2 vind je daarom de respons (n=...) terug. Percentages zijn afgerond op één decimaal en gebaseerd op het aantal respondenten dat de betreffende vraag beantwoordde. Bij vragen waar meerdere antwoorden mogelijk waren, sommeren de percentages tot meer dan 100%.

Dit rapport is bedoeld voor de leden van de VBBU en onze werkgroep, voor de gemeente Utrecht en het wijkbureau Binnenstad, en voor alle bewoners die met ons de binnenstad groener willen maken. Het rapport bestaat uit twee delen. Deel 1 geeft de conclusies en hoofdaanbevelingen, met een korte schets van wie de enquête hebben ingevuld. Deel 2 geeft de antwoorden en conclusies per vraag, zodat ieder onderwerp afzonderlijk te raadplegen is.

Wie hebben de enquête ingevuld?

Van de 259 respondenten gaven 220 mensen hun buurt op (39 hebben dit niet ingevuld of "weet niet" aangevinkt). De grootste groepen kwamen uit Springweg/Geertebuurt en Lange Nieuwstraat e.o.; het minst bereikt hebben we bewoners uit Bleekstraat en Nobelstraat. De volledige verdeling is hieronder zichtbaar.

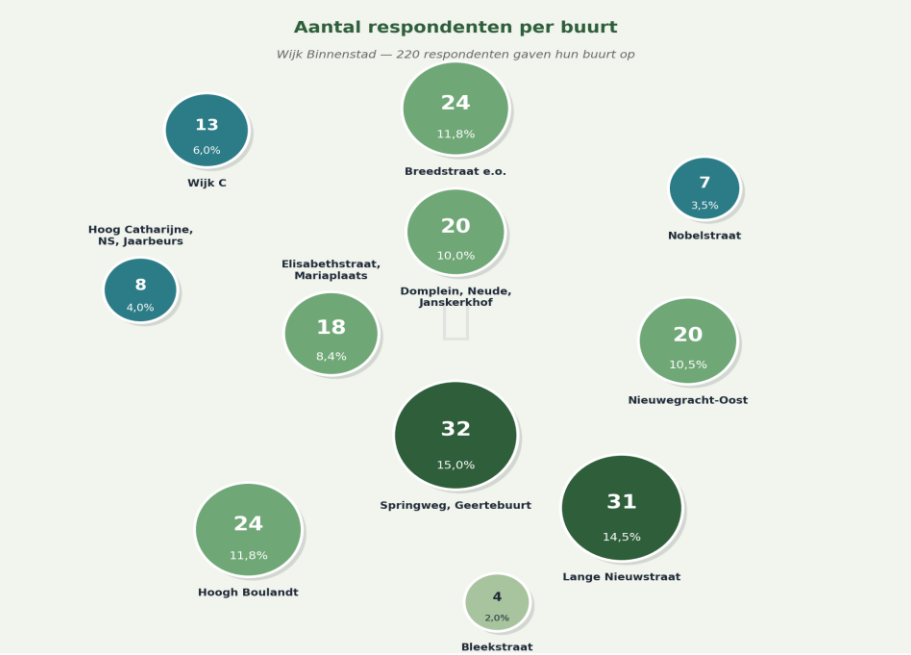

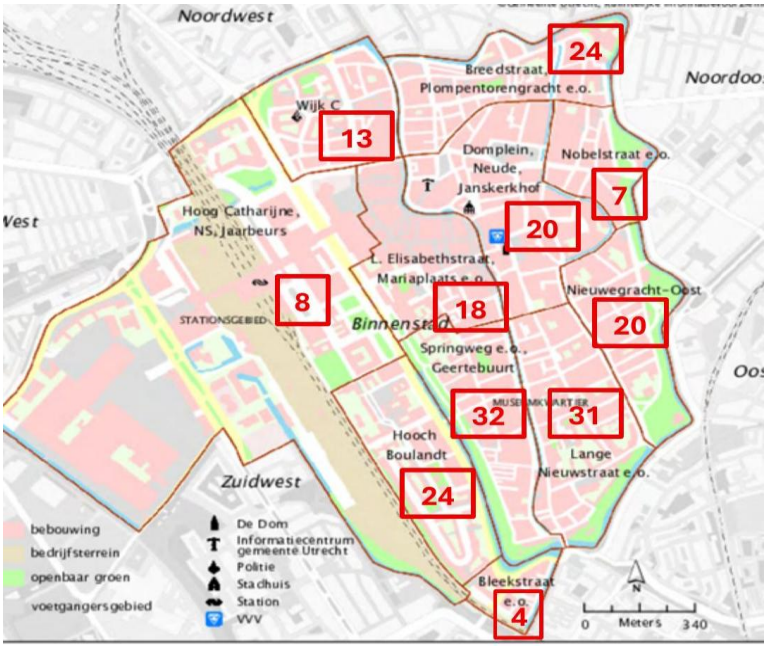

Van de 221 mensen die hun levensfase opgaven, is 56% gepensioneerd en 43% werkend. Studerende bewoners ontbreken vrijwel volledig in onze respons. Van de 222 mensen die aangaven hoe lang ze in de wijk wonen, woont 75% al langer dan 10 jaar in de binnenstad — slechts 14% woont er korter dan 5 jaar. Het beeld in dit rapport weerspiegelt daarmee vooral het langetermijnperspectief van gevestigde bewoners. Voor een volledige stem in vervolgsessies vinden we het belangrijk om ook jongere en kortwonende bewoners actief te betrekken.

Deel 2 — Antwoorden en conclusie per vraag

Per vraag uit de enquête vind je hieronder de cijfers, een grafiek en een korte conclusie. Bij vragen waar meerdere antwoorden mogelijk waren, lopen de percentages op tot meer dan 100%.

Beleving van de woonomgeving

1. Welke buitenruimte heeft of gebruikt u?

Beantwoord door 258 respondenten

Meerdere antwoorden mogelijk. De getallen geven het aantal respondenten weer.

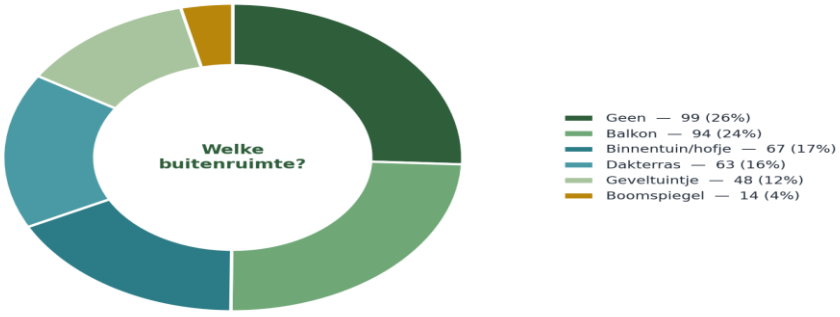

Conclusie

Ongeveer een derde van de respondenten heeft geen eigen buitenruimte. Voor een groot deel van de bewoners is de openbare ruimte daarmee dé plek voor groen — dat onderstreept het belang van straatbomen, gevelgroen en hofjes.

2. Hoe groen vindt u uw directe woonomgeving?

Beantwoord door 259 respondenten

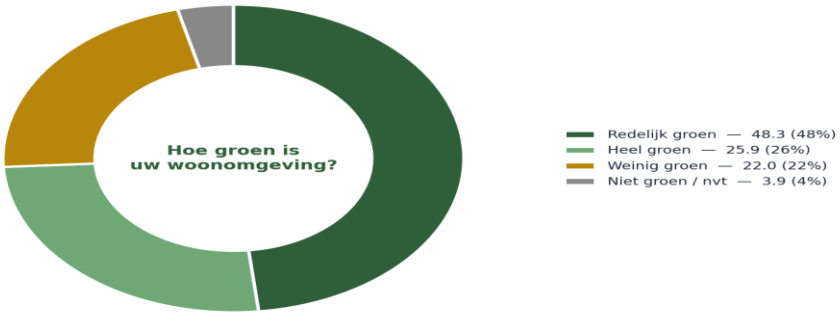

Conclusie

Bewoners zijn over hun eigen straat positiever dan over de wijk als geheel. Dit verschil markeert waar de werkgroep en gemeente waarde kunnen toevoegen — in de straten waar het écht stenig is.

3. Hoe groen vindt u de wijk Binnenstad als geheel?

Beantwoord door 258 respondenten

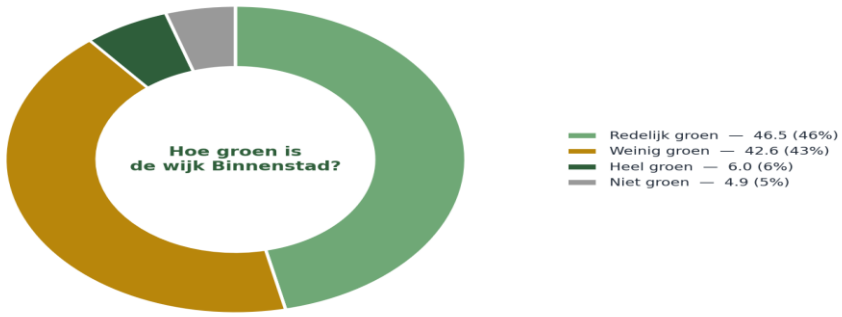

Conclusie

Slechts 6% vindt de hele binnenstad "heel groen", tegenover 22% voor de eigen omgeving. De wijk wordt door 43% als "weinig groen" ervaren — een duidelijk signaal dat er werk te doen is op wijkniveau.

4. In hoeverre ervaart u in uw woning of straat de gevolgen van hitte en extreme weersomstandigheden?

Beantwoord door 258 respondenten

Meerdere antwoorden mogelijk.

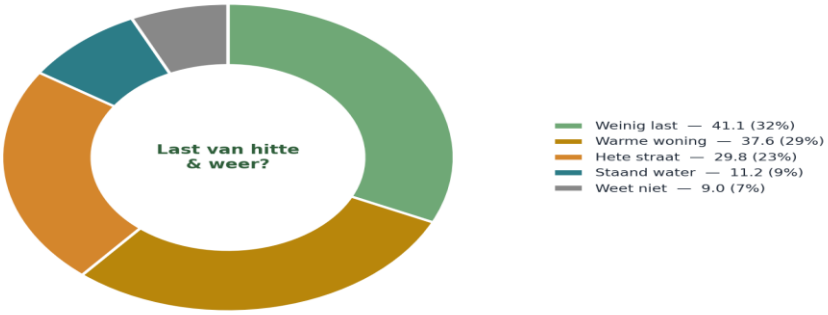

Conclusie

Hittebeleving is niet anekdotisch: bijna 4 op de 10 bewoners heeft last van een te warme woning, en 3 op de 10 ervaart de straat als heet en stenig. Vergroening is daarmee een direct comfortvraagstuk.

Wensen rond vergroening

5. Welke vormen van vergroening passen volgens u goed in de wijk Binnenstad?

Beantwoord door 239 respondenten

Meerdere antwoorden mogelijk.

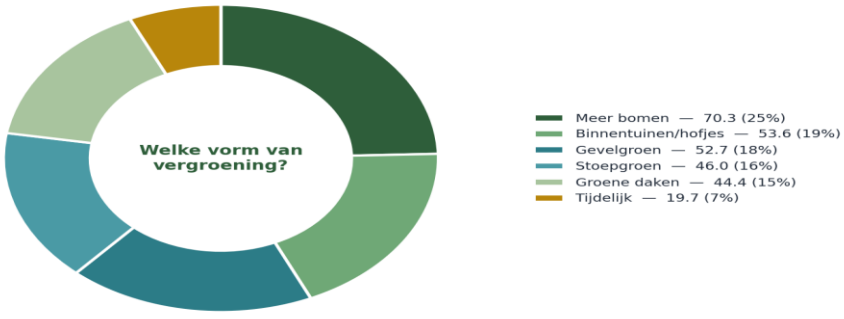

Conclusie

De voorkeursrichting is helder: meer bomen, hofjes en gevelgroen. Tijdelijke vergroening scoort beduidend lager — bewoners willen vooral structurele oplossingen.

6. Wat mist u het meest als het gaat om groen in de wijk?

Beantwoord door 244 respondenten

Maximaal 3 antwoorden mogelijk.

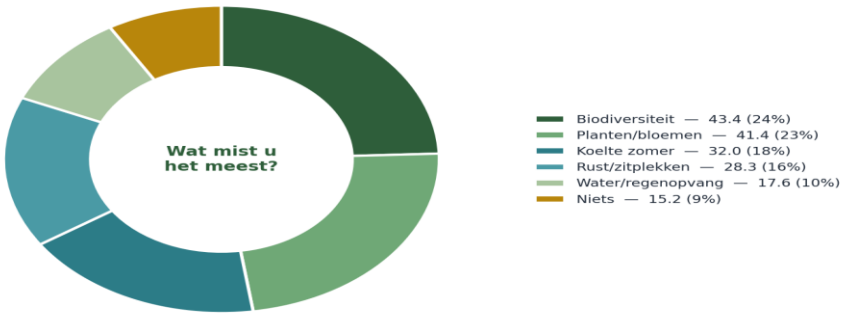

Conclusie

Bewoners missen vooral biodiversiteit, planten/bloemen en koelte. Slechts 15% is tevreden zoals het is — de behoefte aan meer en beter groen is breed gedragen.

7. Welke thema's zijn voor u het belangrijkst voor de leefbaarheid?

Beantwoord door 245 respondenten

Maximaal 2 antwoorden mogelijk.

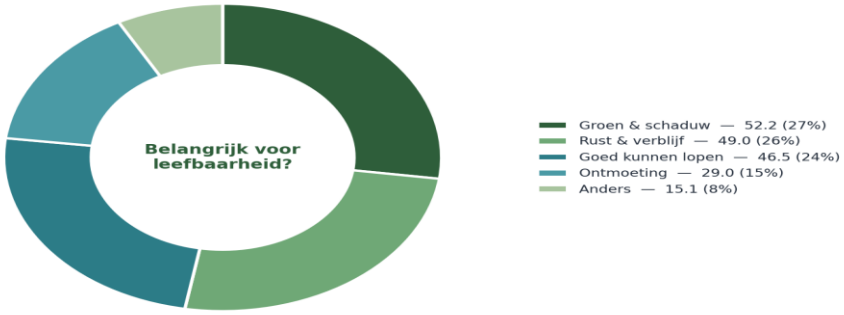

Conclusie

Groen, rust en goede looproutes zijn de drie pijlers van leefbaarheid voor bewoners. Ontmoeting is wel belangrijk, maar minder dominant dan deze drie comfort-thema's.

Bereidheid en duurzame keuzes

8. Wat zou u bereid zijn te delen of tijdelijk op te geven om ruimte te maken voor meer groen?

Beantwoord door 240 respondenten

Meerdere antwoorden mogelijk. ***Dit is een verkenning, geen besluit.***

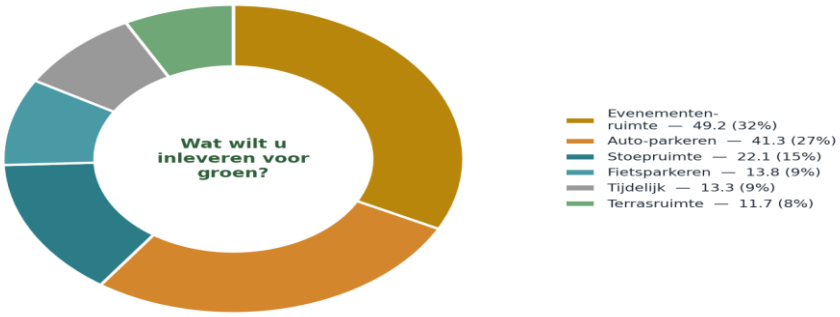

Conclusie

Er is verrassend brede bereidheid om evenementenruimte (49%) en autoparkeerplaatsen (41%) in te leveren voor groen. Terrasruimte en stoepruimte willen bewoners daarentegen liever behouden.

9. Wat vindt u belangrijk bij duurzame keuzes in de wijk Binnenstad?

Beantwoord door 245 respondenten

Maximaal 2 antwoorden mogelijk.

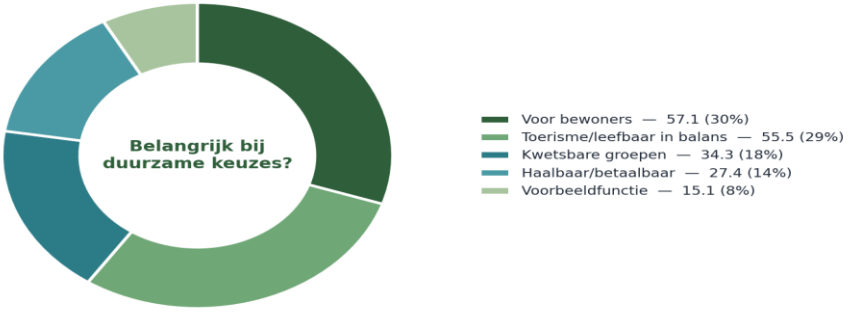

Conclusie

Bewoners willen geen showcase: de voorbeeldfunctie scoort het laagst (15%). Het bewonersbelang en de balans met toerisme zijn de twee leidende criteria.

10. Welke duurzame maatregelen zouden volgens u beter ondersteund moeten worden?

Beantwoord door 244 respondenten

Maximaal 2 antwoorden mogelijk.

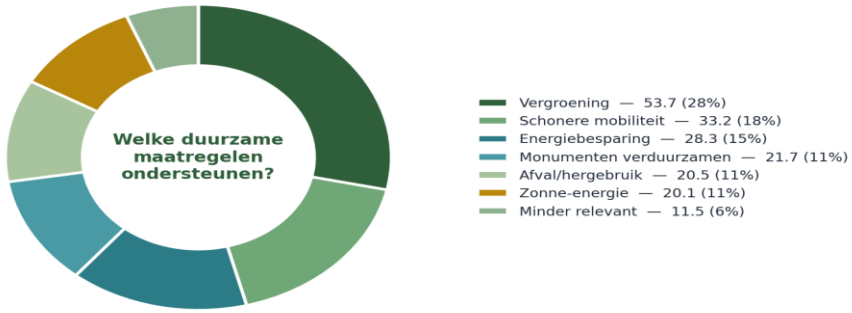

Conclusie

Vergroening van gevels, daken en straten staat met afstand bovenaan (54%). Schonere mobiliteit en energiebesparing volgen op afstand. Ondersteuning bij verduurzamen van monumenten is voor de binnenstad relevant gezien de historische context.

Bewonersinzet — wie wil meedoen, en hoe?

11. Zijn er regels die het groener maken van uw huis of straat in de weg zitten?

Beantwoord door 257 respondenten

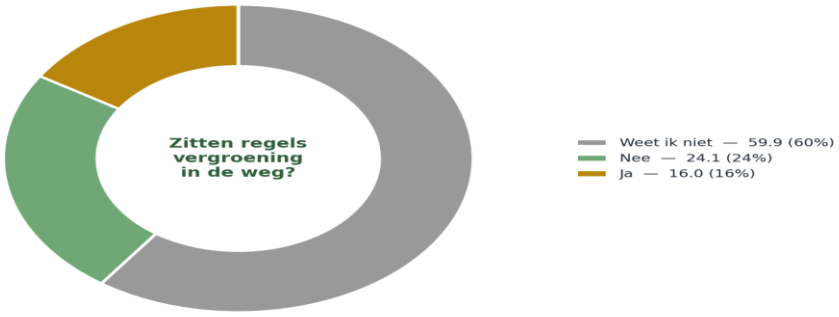

In de open antwoorden noemden bewoners als belemmeringen onder andere smalle stoepen, niet meewerkende buren, kantoren, woningcorporaties en VVE's, monumentale status of beschermd stadsgezicht, en beperkte diepgang door historische ondergrond.

Conclusie

Het meest opvallend is dat 60% niet weet of regels in de weg zitten. Hier ligt een directe rol voor de werkgroep en gemeente: bewoners helder informeren over wat mag en kan.

12. Bent u op dit moment al betrokken bij groen in uw straat of buurt?

Beantwoord door 223 respondenten

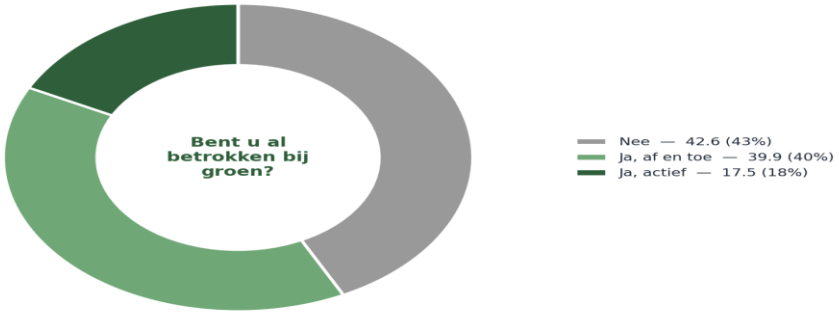

Conclusie

Bijna 6 op de 10 bewoners is al op een of andere manier betrokken bij groen in straat of buurt — een sterk uitgangspunt voor verdere mobilisatie.

13. Zou u willen bijdragen aan een groenere wijk Binnenstad?

Beantwoord door 222 respondenten

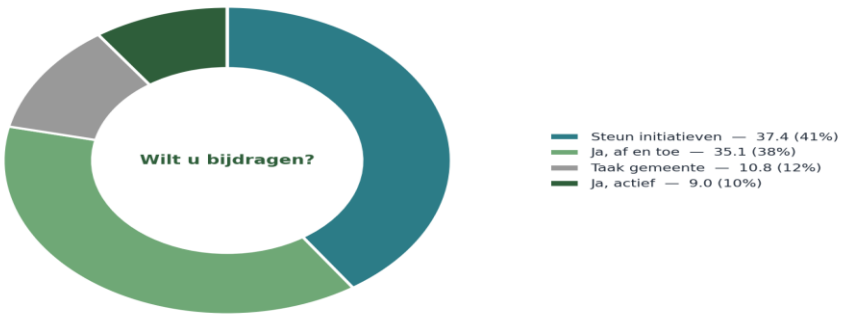

Conclusie

Ruim 4 op de 10 (45%) wil zelf actief of af en toe bijdragen aan een groenere wijk. Daarnaast steunt 37% initiatieven zonder zelf trekker te zijn — samen ruim 8 op de 10 bewoners die positief staan tegenover meedoen. Slechts 11% legt vergroening volledig bij de gemeente.

14. Waar zou u eventueel actief willen worden?

Beantwoord door 208 respondenten

Meerdere antwoorden mogelijk.

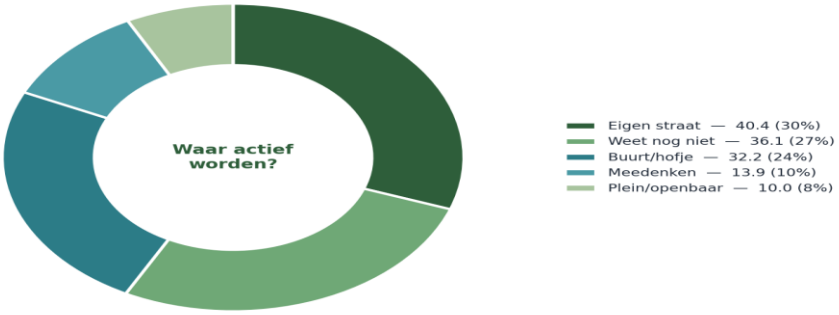

Conclusie

Bewoners willen vooral aan de slag in hun eigen straat (40%) en buurt (32%). Dat sluit goed aan bij een buurtgerichte aanpak — beginnen waar de eigen impact direct zichtbaar is.

15. Wat zou u concreet willen doen?

Beantwoord door 195 respondenten

Meerdere antwoorden mogelijk.

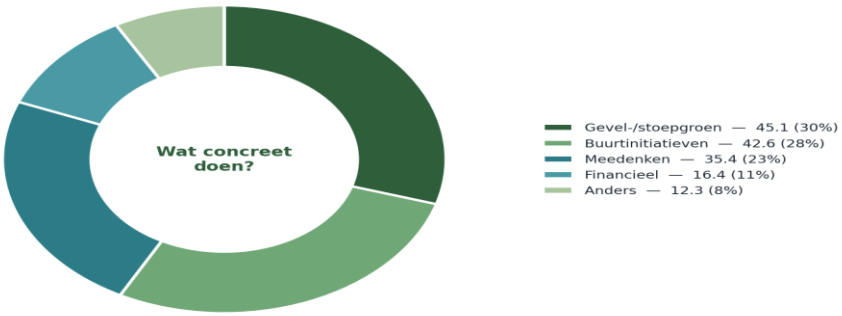

Conclusie

De top-3 concrete acties — gevel-/stoepgroen onderhouden, meedoen aan initiatieven, meedenken — zijn allemaal goed te organiseren via buurtgerichte trajecten met lichte ondersteuning.

16. Wat heeft u nodig om dit te kunnen doen?

Beantwoord door 173 respondenten

Meerdere antwoorden mogelijk.

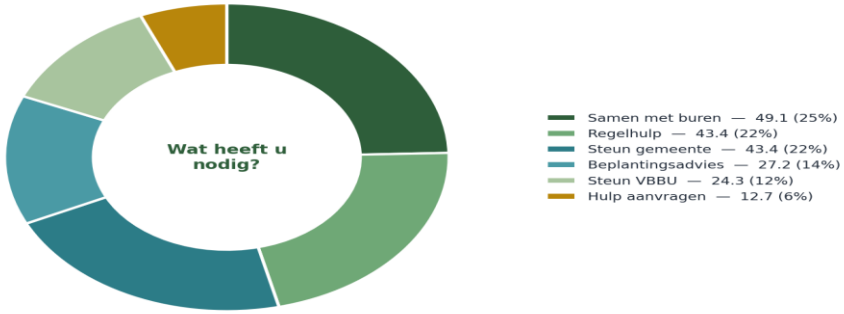

Conclusie

Wat bewoners het meest nodig hebben is sociaal van aard: samenwerking met buren (49%) en gemeentelijke ondersteuning (43%). Daarnaast is er duidelijk vraag naar regelhulp en kennis over geschikte beplanting.

92 bewoners willen actief meedoen

Op de slotvraag of we hen mogen benaderen voor de live bewonersbijeenkomst en eventuele vervolgacties, lieten 92 mensen hun e-mailadres achter. Dat is een sterke indicator van betrokkenheid: ruim een derde van de respondenten wil persoonlijk verder. Voor 30 mei is dit een directe basis om mee te starten.

Droombeelden voor 2036

In een open vraag konden bewoners "dromen" over hoe ze de binnenstad over 10 jaar voor zich zien. Daar werd uitgebreid op gereageerd: 130 mensen deelden een persoonlijk droombeeld. Een klein deel met kritische noten ("gedram over vergroening", "het boeit me niet"), maar het overgrote deel met inhoudelijke wensen.

Veelgenoemde wensen

Groen & klimaat	Mobiliteit & ruimte	Leefbaarheid & sociaal
• Veel meer groen	• Grotendeels autovrij	• Balans levendig & rust
• Minder hitte, meer schaduw	• Wel bereikbaar voor bezorging	• Balans bewoning & toerisme
• Minder stenen, meer bomen	• Voldoende parkeergarages	• Ontmoetingsplekken
• Biodiversiteit & insectenhotels	• Goed openbaar vervoer	• Rookvrije ruimten
• Wateropvang	• Veilig voor voetgangers	• Minder maar bruisende terrassen
• Fruit & groente "van eigen dak"	• Minder fietsen op straat	• Meer kleine wooneenheden

> *"Rustige groene en op de pleinen een levendige binnenstad, met voldoende parkeergarages, zodat bewoners wel kunnen parkeren, maar dat het niet op straat hoeft. Dat geeft ruimte voor meer groen en de stad blijft interessant voor gezinnen, ondernemers en andere actieve mensen die vaak een auto gebruiken." — Bewoner uit de open antwoorden*

Wat de droombeelden ons vertellen

Voor bewoners is "groen" en "leefbaar" geen tegenstelling — het hoort bij elkaar. Ze willen rust én ruimte, koelte én levendigheid, autoluw én bereikbaar, klein én bruisend. De gedeelde noemer is een binnenstad waar het dagelijks leven van bewoners centraal staat, met groen als drager van comfort, gezondheid en ontmoeting.